

Oczyszczeni/Cleansed KRZYSZTOF WARLIKOWSKI Foto Anna Los



vult. In zijn eerste twee optredens verschilt hij alvast hemelsbreed van zichzelf: in het begin is hij een dealer die Graham aanzet tot drugsgebruik ('*I'm a dealer, not a doctor*'), om in de volgende scène precies als dokter op te dagen die de overleden Graham net heeft laten cremieren. Nog later is hij een psychopatische *gangleader* die het gemunt heeft op homo's (op zijn bevel wordt Carl afgetuigd, anaal verkracht en gemutileerd) en druggebruikers (hij elektrocutteert Grace). Hij is de chirurg die zich God waant en Graces borsten afsnijdt en haar een penis aannaait.

Maar Tinker is geen ééndimensionale duivel. De sadistische spelletjes waarbij hij andere personages ongestoord als proefpersonen voor zijn macabere experimenten en fantasmes gebruikt, lijken hun oorsprong te vinden in een verlangen naar liefde dat ook alle andere personages drijft. Dat wordt in deze versie van Warlikowski extra duidelijk door de proloog die hij aan het stuk toevoegt – eigenlijk een monoloog die uit het latere *Crave* is gelicht. Daarin bezingt een vrouw met betraande ogen en overslaande stem haar onvoorwaardelijke toewijding voor haar geliefde, in een monoloog die veel poëtischer, muzi-

kaler en langer is dan de afgekapte en agressieve dialogen die de rest van de voorstelling kenmerken. Deze proloog zet een onderstroom in gang die de hele opvoering lang voelbaar blijft en voortdurend invloed uitoefent op de betekenis die je hecht aan wat je ziet. Het vervolg van de voorstelling krijgt de ondertoon van eenzelfde passionele overgave mee. Zo ook de daden van Tinkers verschuivende personages. Hij schippert

W: Julie! Eerst onweer, nu regen! Het is te veel. Laat het ophouden, kleintje. En vertel, vertel wat er overal aan het gebeuren is.

J: Regen... Een slagregen in het zeewater, zo gewelddadig dat de vissen zullen verdrinken, ze staan net op het punt aan land te klimmen en...

W: Genoeg. Vertel me maar over iets anders. Over je dromen.

Wanneer mag ik daar eens binnen? Ik heb toch niets anders te doen. Of is er geen plaats? Ben ik te breed om in je droom binnen te geraken, ben ik te zwaar, val ik los door je dromen heen?

En zeg eens, hoeveel uren heb ik nog te gaan? Ik tel af. Ik heb mijn steen bijgedragen...

Vierhonderdnegenennegentig mannetjes op de wereld gezet...

En als laatste jou.

Timo is mijn lieveling. Mijn schilfertje van de maan. Jij, jij doet me helemaal aan mezelf denken, Julie.

Vroeger was ik helemaal zoals jij.

Toen ik jouw leeftijd had

wilde ik naar het einde van de wereld gaan.

Als ik zwom, zwom ik me te pletter om aan de overkant te geraken voor het water op was.

Iedere dag draaide ik de wijzers van de klokken verder, om de tijd sneller voorbij te doen gaan.

Ik werkte zo hard om gedaan te hebben vóór ik kapot was.

Kreeg zoveel kleintjes om jong te blijven maar toch ben ik rot.

Mijn kleintjes.

Ik was er één voor één verliefd op toen ze geboren werden, op mijn jongetjes.

Het blijft niet duren. Na een tijd gaan ze slapen wanneer jij alweer opstaat, ze spelen met woorden en kwalen die jij nooit hebt gekend en...

(tiert) Julie! Snel! Het begint binnen te regenen.

Hou de regen tegen.

Met de jaren worden de druppels zwaarder. Ze zijn loodzwaar. Loodbolletjes. Zo dadelijk slaan onze lichamen lek en worden we tot zinken gebracht.

Precies als vijfhonderd jaar geleden, ik weet het nog heel goed.

J: Vijfhonderd?

W: Dat kan niet, maar ik word langzaam gek. Waanzin komt met de jaren. Gelukkig heb ik nog maar één jaar te gaan.

Zal je trouwens wenen over een jaar? Mijn grote, harde lichaam van boven tot onder inwrijven met olie en mijn grote mond kussen en naar het trage stollen van mijn bloed luisteren?

Maar goed, ik was aan het vertellen...

Tijdens een nacht, vijfhonderd jaar geleden, stak er een vreselijke storm op.

Dat lawaai van de regendruppels die in de wolken zaten te rammelen, Julie, als kasseien die ons